

El Lledó

Castellbell i el Vilar

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Raval del Clot
Alçada: 372

Coordenades:

Latitud: 41.66177
Longitud: 1.88539
UTM Est (X): 407203
UTM Nord (Y): 4612824

Classificació

Número de fitxa 08053 - 112
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Popular Modern Contemporani
Segle XVI-XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Segons explicacions facilitades oralment, quan els últims propietaris varen marxar, van començar a venir gent de fora, que s'instal·laven dins, saquejant-ho tot i accelerant la seva destrucció. Hi ha greus fissures estructurals en ambdós edificis. El seu enfonsament és una qüestió de temps.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08052A005000140000OD
Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: ds., 14/01/2017 - 01:00

Descripció

El mas Lledó està situat en un altiplà, protegit al vessant nord per la carena de l'Obaga Fosca i al vessant sud-est pel torrent del Padró. Les vistes són excepcionals i la posició immillorable. Es troba al peu del camí que comunicava el mas de la Serra, fora del terme de Castellbell i el Vilar amb un altre mas del municipi, el Grau.

Es tracta d'un conjunt de dues edificacions principals, construïdes parcialment damunt de la roca, amb les corts per al bestiar, galliner, paller i per posar sota cobert els estris de treballar a la terra, a més de les tines. Ambdues tenen la coberta a dues aigües i el carener perpendicular a la façana principal, orientada al sud. Les teulades han gairebé caigut, però eren totes elles de teula àrab.

Els paraments són tots de maçoneria, amb pedres rejuntades amb morter de calç. Les obertures són de petites dimensions; amb llindes de pedra i estructura quadrada generalment.

La primera de les construccions, i des de lluny la més imponent és la casa més alta, amb planta baixa, pis i golfes. La façana presenta tres eixos de simetria clarament diferenciats. Només per sota mateix del carener hi ha una obertura tapiada amb un arc de punt rodó, de pedra. La porta de la façana de migdia té una llinda gravada amb l'any probablement de construcció "1869". A la façana oest destaca una obertura de perfil longitudinal que més que una finestra sembla una porta a la qual s'hi accedia per una escala exterior, actualment enfonsada.

A la planta baixa, totes les voltes són fetes de maó pla disposats en espina de peix. Uns postes de fusta pressionen la volta en alguns indrets intentant retardar l'inevitable enderroc. A mà esquerra, entrant per la porta principal hi ha una cuina, amb rajols ceràmics dels anys setanta (del segle XX) i un forn de pa. Al davant hi ha una segona construcció, de planta quadrada, amb la teulada a dues aigües i el carener perpendicular a la façana principal, de dimensions més petites. Està en molt mal estat de conservació. La teulada està completament enfonsada i des de l'entrada principal, que conserva la porta de fusta i una llinda feta amb un tronc de roure, es pot veure la solera de la planta pis, feta simplement de llates i bigam de fusta, mentre que la coberta deixa entreveure algunes de les bigues de fusta amb l'encanyissat i morter (curallat de canya) per damunt de la qual s'hi assentaven les teules.

Per la façana nord d'aquest altre edifici hi ha una tina a la qual s'hi accedeix a patir de varis graons de pedra ben conservats. El cub, de planta circular, ha estat arrebossat en temps moderns i emprat com a dipòsit d'aigües pluvials. Per la façana oest, un gran enderroc del mur de la mateixa façana, deixa entreveure el celler, construït amb volta de canó on es poden veure dues boixes, una d'ella molt ben arrodonida. Ambdues sobresurten lleugerament de la paret.

A la dreta de la façana principal, hi ha novament una escala de graons de pedra que mena directament a dues noves tines. La coberta està enfonsada. Les tines són de planta circular, amb cairons vidriats.

Malauradament les bardisses estan colgant-les.

L'organització funcional d'aquestes edificacions, mostra la clara diferenciació amb el sistema constructiu horitzontal d'adició de cubículums o perllongació d'un conjunt allargat com podria ser el mas Puig. En la construcció vertical, d'ambdós edificis, la planta baixa, té accés únic, a excepció de la casa construïda l'any 1869, que també té accés pel darrera, però no a la planta baixa sinó a la planta pis a través d'una rampa de pedra. Normalment la planta baixa es destina al bestiar, i el pis o pisos superiors, comunicats generalment mitjançant una escala, als habitants de la casa, la família, al magatzem i al rebost. La cuina, en aquest cas es troba invariablement a la planta pis, amb el forn de pa i en el cas de disposar de pou o cisterna, amb una obertura amb portella que permeti pujar l'aigua amb una corriola.

Observacions:

En el seu moment aquest mas devia ser un gran centre de producció de vi com ho demostra l'existència de quatre tines i la gran quantitat de terres marjades amb barraques de vinya al seu voltant. Al davant de la façana, damunt d'un dels marges de pedra seca hi ha una pica imponent retallada a la pedra.

Història

En un document de l'any 1280 s'esmenta el mas Lledó amb el seu propietari, Ferrer Lledó arran d'un establiment fet per Ramon Franquesa, propietari del mas Franquesa (actual Padró), a Bernat Comalba un tros de terra (situat entre el seu mas i el del Lledó). També tenim dades de començaments del mes de febrer de 1299 on en Bernat Comalba, del mas Comalba, compra un hort a Pere Lledó i Maria, la seva esposa, que es localitza vora d'una font i fronterer amb l'hort d'en Lledó i el de Jaume Rossell.

A la documentació de finals del segle XIII, s'esmenta la compra d'un bou de pèl vermell a Maimó Lledó per part de Simó Puig de Comalba, casat amb Elisenda.

Bibliografia

VALLS i PUEYO, Joan (2006). El Raval del Clot. Castellbell i el Vilar. Col·lecció Temes Històrics, núm. 4. Ed. Ajuntament de Castellbell i el Vilar.

